כיתה ג' | חינוך פיננסי | שיעור 3 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

משלמים בשטרות ובמטבעות

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים ירכיבו סכומים עד 1000 ₪ משטרות ומטבעות
- התלמידים יחליטו באיזה שטר לשלם כשאין סכום מדויק
- התלמידים יחשבו עודף בחיסור ובהשלמה, בסכומים עד 1000 ₪

📖 הסבר למורה

בכיתה ג' עוברים לסכומים גדולים יותר. בישראל יש שטרות של 20, 50, 100 ו-200 ₪, ומטבעות של 10 אגורות, חצי שקל, 1 ₪, 2 ₪, 5 ₪ ו-10 ₪ (התלמידים הכירו אותם ביחידה "מכירים את הכסף" של כיתה א'). כדי להרכיב סכום כמו 375 ₪ מתחילים מהשטר הגדול: 200 + 100 + 50 + 20 + 5. כשאין סכום מדויק, משלמים בשטר גדול יותר ומקבלים עודף. את העודף מחשבים בחיסור או בהשלמה, כמו קופאי: מ-375 ל-400 חסרים 25 ₪. כדאי לקשר לפירוק מספר למאות, עשרות ויחידות.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כסף מודפס (שטרות ומטבעות), כרטיסי מחיר עד 1000 ₪, ישר מספרים

1. פתיחה: המורה מציגה כרטיס מחיר של 375 ₪ ושואלת: "באילו שטרות ומטבעות אפשר לשלם בדיוק?" אוספים כמה דרכים על הלוח.
2. מדגימים את דרך "מהגדול אל הקטן" ומשווים: מי השתמש בהכי מעט שטרות ומטבעות?
3. משחק קופה בשלישיות: הקונה שולף כרטיס מחיר ומשלם בשטר גדול מהמחיר, הקופאי מחזיר עודף בדרך ההשלמה, והבודק מוודא בחיבור: מחיר ועוד עודף שווה לסכום ששולם. מתחלפים בתפקידים.
4. מילוי דף העבודה.

💡 הערות למורה

טעות נפוצה: בהשלמה מעל מאה עגולה (למשל מ-375 ל-500) תלמידים מדלגים על השלב מ-375 ל-400. מומלץ לצייר את הקפיצות על ישר המספרים. למתקשים: להתחיל בסכומים עד 100. למתקדמים: להרכיב סכום בכמה שפחות שטרות ומטבעות, ולמצוא שתי דרכים לשלם.

📝 בדף העבודה

משלמים בשטרות ובמטבעות: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: משלמים בשטרות ובמטבעות

1. 20 ₪, 50 ₪, 100 ₪, 200 ₪
2. 200 + 200 + 50 + 6 = 456 ₪
3. 200 + 50 + 20 + 10 + 5 = 285 (שטר של 200, שטר של 50, שטר של 20, מטבע של 10 ומטבע של 5)
4. 100 - 64 = 36 ₪. בדיקה: 64 + 36 = 100
5. 400 - 340 = 60 ₪. בדיקה: 340 + 60 = 400
6. מ-725 ל-730 זה 5 ₪, ומ-730 ל-800 זה 70 ₪. ביחד 75 ₪.
7. 3 שטרות (600 ₪), כי 2 שטרות הם רק 400 ₪, פחות מהמחיר. עודף: 600 - 480 = 120 ₪.
8. לא. העודף הנכון: 100 - 85 = 15 ₪. הוא קיבל 10 + 2 = 12 ₪, ולכן חסרים 3 ₪.